

Ekunia i Sortuś uczą dzieci jak segregować śmieci!

EGZEMPLARZ
BEZPŁATNY!

DAMY WAM ŚWIETNE
RADY NA WASZE,
DOMOWE ODPADY!

ABC ekologii
dla dzieci w wieku
8-10 lat

Związek Gmin
Krajny Złotów

„Ekunia i Sortuś uczą dzieci jak segregować śmieci!”

ABC ekologii dla dzieci w wieku 8-10 lat

Związek Gmin
Krajny Złotów

Wydawca:

Związek Gmin Krajny Złotów

aleja Piasta 1, 77-400 Złotów

tel. 67 353 39 41, e-mail: zgkrajny@wp.pl

Opracowanie:

Renata Matuszak - nauczyciel Zespołu Szkół nr 2 w Świętej

Dorota Weimann - nauczyciel Zespołu Szkół nr 2 w Świętej

Danuta Szewczuk - inspektor ds. oświaty Urzędu Miejskiego w Złotowie

Opracowanie graficzne i rysunki:

Karol Bobkowski

Skład graficzny i druk:

„Leszczyńscy” s.c.

ul. Wojska Polskiego 2, 77-400 Złotów

tel. 67 263 56 63

www.leszczynczy.pl

**Ekunia i Sortuś uczniów
w szkole dziś witają,
do wspólnej zabawy i nauki
wszystkich zapraszają.
Ziemia bez Was nie da rady,
dlatego segregujmy wszystkie
odpady!**

**Człowieku
młody, nie niszczy
przyrody!**

**Prosimy
Was Dzieci,
segregujcie
śmieci!**

CZY WIESZ, ŻE...?

Utylizacja - unieszkodliwienie lub przetwarzanie różnych odpadów i zanieczyszczeń.

W tym specjalistycznym piecu spalane są odpady. Uzyskane ciepło można wykorzystać np. do ogrzewania mieszkań.

Surowce wtórne - materiały już raz użyte, które można powtórnie wykorzystać, np. złom, szkło, plastik.

Wyrzucę tę plastikową butelkę do odpowiedniego pojemnika. Dzięki temu będzie można ponownie ją wykorzystać!

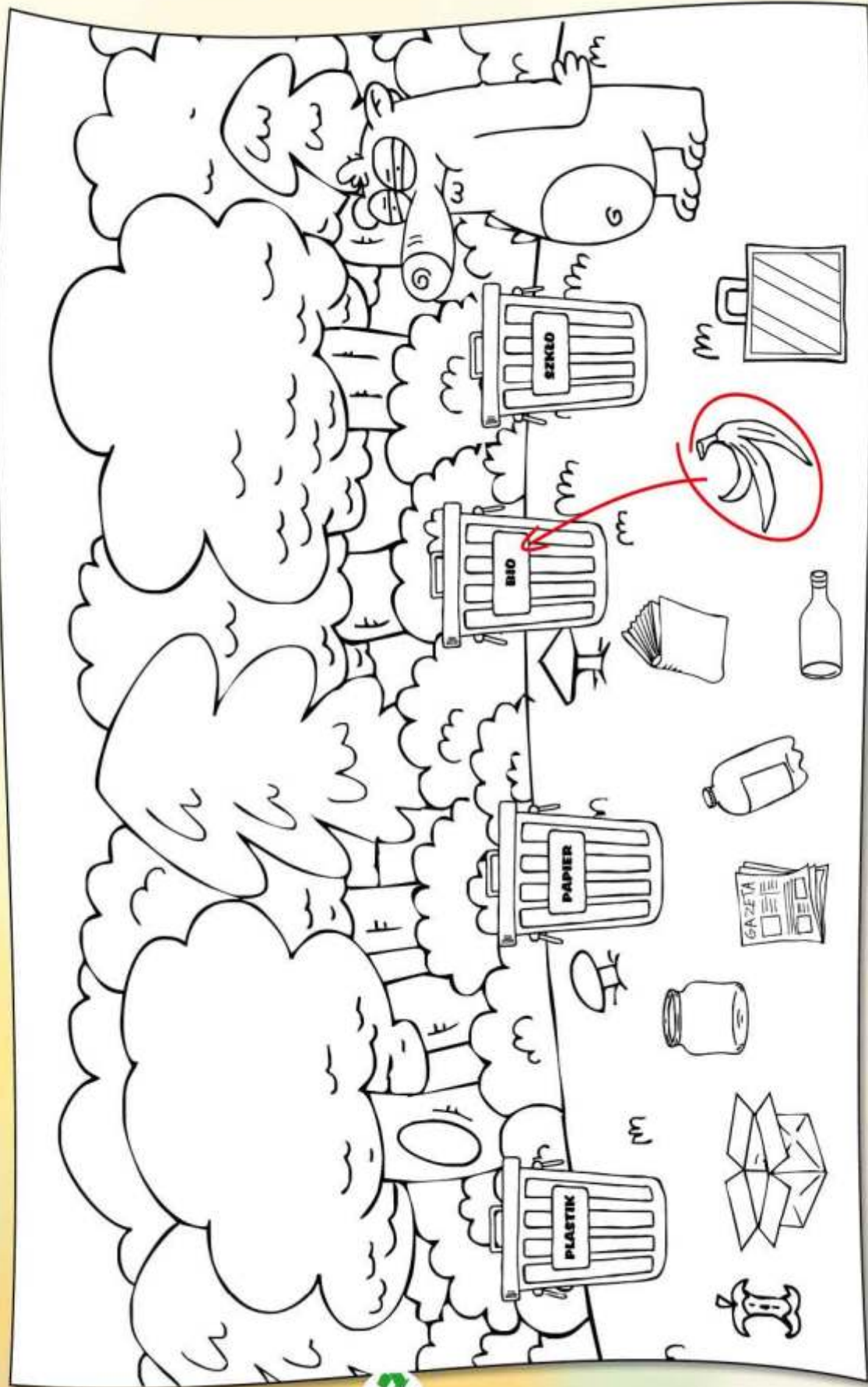

Makulatura - zużyte produkty papiernicze, przeznaczone do ponownej produkcji papieru.

Idziemy z Ekunią do skupu makulatury. Dzięki temu nasze zarysowane kartki posłużą do ponownej produkcji papieru!

Miś Zdziś spacerował po lesie. Nagle zobaczył, że na polanie ktoś bardzo nieodpowiedzialny rozrzucił śmieci. Pomóż miśowi Zdziśowi posprzątać, segregując odpady do odpowiednich pojemników. Pokoloruj obrazek.

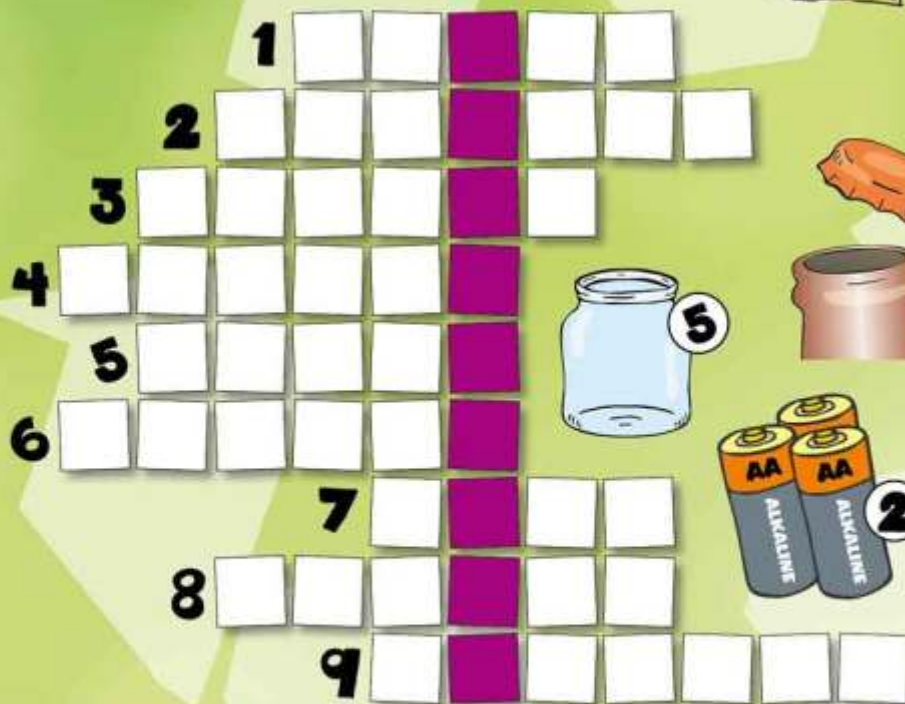
CZY WIESZ, ŻE...?

ODPADY (śmieci) - to przedmioty lub rzeczy, które są już zużyte, zepsute lub niepotrzebne. Wiele z nich, jak np. opakowanie aluminiowe, szkło, makulatura i plastik możemy ponownie przetworzyć.

Powtórne wykorzystanie surowców to RECYKLING

ROZWIĄŻ KRZYŻÓWKĘ I ODCZYTAJ HASŁO.

Wpisz porzucone wyrazy
w odpowiednie kratki, a dowiesz
się, czym jest RECYKLING

RECYKLING TO

poLeGa na PRoCes POWTóRnym
na PRoCes POWTóRnym
oDpaDów PRZETWARZANIU
oDpaDów PRZETWARZANIU

ZAPAMIĘTAJ!

Dzięki RECYKLINGOWI
oszczędzamy surowce naturalne,
nie dewastujemy przyrody.
Tona makulatury pozwala
oszczędzić 17 drzew!

**Z sylab w balonikach ułóż wyrazy.
Zacznij od kolorowej sylaby.
Wpisz hasło na dole obrazka.**

HASŁO

MĄDRE RADY!

PAMIĘTAJ!

Jeśli w sklepie masz wybór,
weź ten sam produkt bez
zbędnego opakowania, np.
owoce na wagę,
a nie pakowane w folii.

PAMIĘTAJ!

Idąc na zakupy zamiast
plastikowych reklamówek
jednorazowego użytku
zabierz z domu koszyk lub
bawełnianą torbę.

PAMIĘTAJ!

Spacerując po lesie swoje
śmieci zabierz do domu,
bo w lesie nie są potrzebne
nikomu.

PAMIĘTAJ!

Oszczędzaj energię
elektryczną,
zawsze wyłączaj
zbędne światło.

-1-
Mamo! Tato! Drogie dzieci!
Segregujmy wspólnie śmieci.
Wystarczy przecież tak mało,
by ochronić Ziemię całą.
Kolory pojemników
już dziś dobrze znamy,
do nich nasze odpady
właściwie wrzucamy.

-2-
Zatem Panowie i Panie,
zaczynamy sortowanie!
Wiemy, że w żółte pojemniki
wkładamy wszystkie plastiki,
natomiast kubek zielony
jest na butelki i słoiki przeznaczony.
Wszystkie niebieskie kontenery
gromadzą książki i papiery.

-3-
Każdy uczeń dobrze wie,
że szkła z plastikiem nie miesza się.
Odpady dobrze podzielimy,
o nasz świat się zatroszczymy.

WYKREŚLANKA! W tabeli ukryte zostały wyrazy, które oznaczają surowce wtórne: papier, szkło, plastik, metal. Znajdź je i zakreśl.

O	U	P	R	A	K	P	I	K	E	U	R
J	S	O	Z	R	K	O	Z	Ł	K	O	L
P	U	L	K	A	J	S	T	S	I	R	K
Z	M	S	E	U	T	O	A	R	T	L	J

RUSZ GŁOWĄ!

Z podanych liter ułóż wyrazy, a dowiesz się, jakie odpady wkładamy do narysowanych pojemników. Pokoloruj je na właściwy kolor. **Czerwona litera jest pierwszą literą wyrazu!**

G O K E Z Y R

□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---

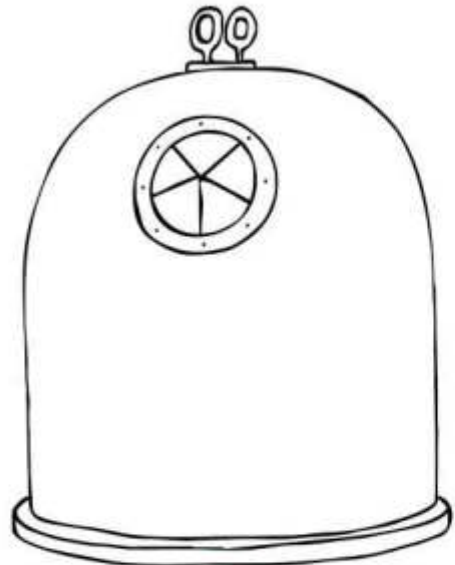
A T A G E Z

□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---

I O K S Ł

□	□	□	□	□
---	---	---	---	---

I A F L O

□	□	□	□	□
---	---	---	---	---

ROZWIĄŻ ZADANIA!

We wrześniu Ekunia zebrała 25 kg makulatury, natomiast Sortuś zebrał 35 kg. Ile kilogramów makulatury zebrali razem?

ROZWIĄZANIE:

ODPOWIEDŹ:

Tata Ekuni w ciągu tygodnia wyrzucił 15 szklanych i 17 plastikowych butelek. Ile butelek wyrzucił tata Ekuni?

ROZWIĄZANIE:

ODPOWIEDŹ:

Ekunia i Sortuś zrobili ze 100 nakrętek niebieskich i 30 nakrętek białych wysoką wieżę. Ile nakrętek wykorzystali do ułożenia wieży?

ROZWIĄZANIE:

ODPOWIEDŹ:

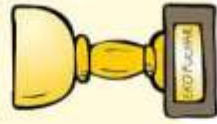
EKO-DOMINO

Wytnij wzdłuż kreskowanej białej linii eko-domino i ulóż. Powodzenia!

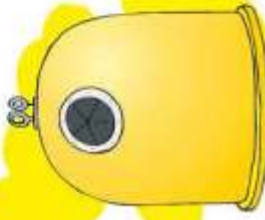
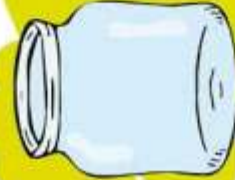
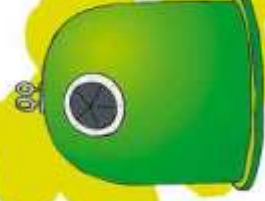
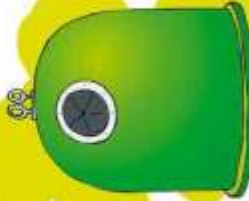
metał!

START!

Elektrośmieci

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

EKO-DOMINO

Wytnij wzdłuż kreskowanej białej linii eko-domino i ułóż. Powodzenia!

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

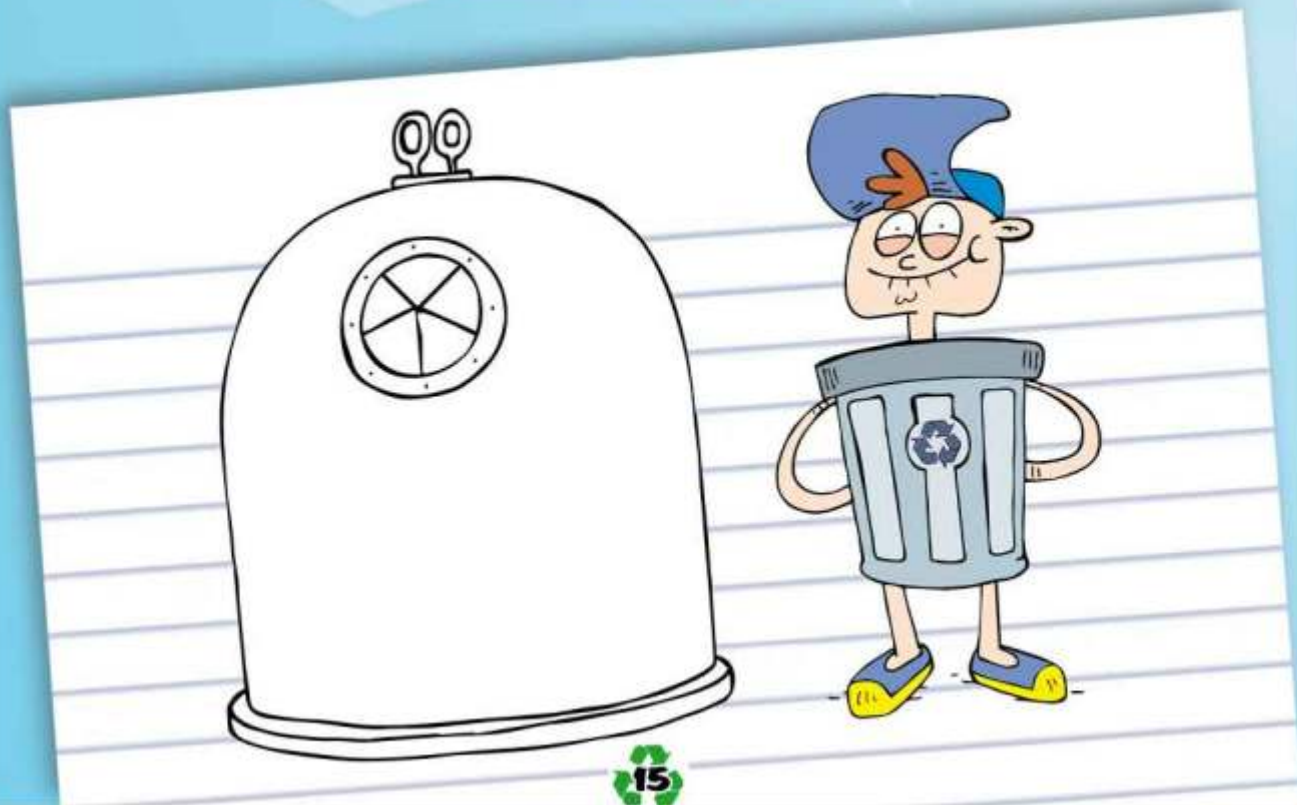
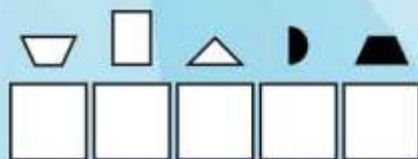
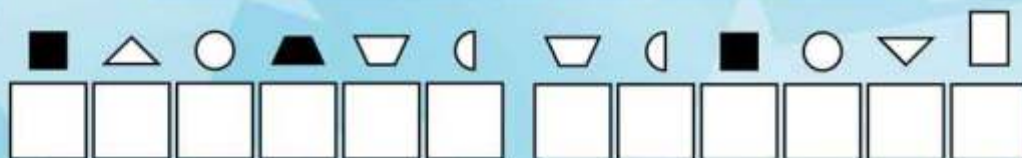
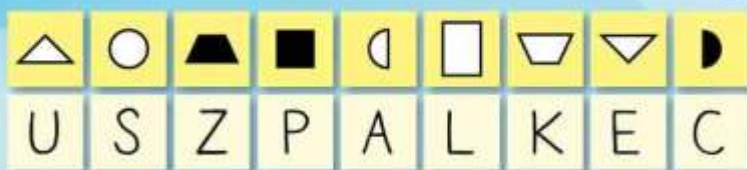
eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

eko-domino
WYTHNIŃ!

Odczytaj zaszyfrowane wyrazy. Dowiedz się, jakie odpady Sortuś wyrzucił do pojemnika. Pokoloruj segregator na właściwy kolor!

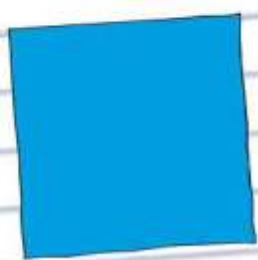

Uporządkuj wyrazy od największego do najmniejszego. Odczytaj i wpisz poniżej hasło.

ZIEMIA
 RADY
 ODPADY
 DAJE
 NIE
 SEGREGUJ
 ?nr

REBUSY!

DRAT = ŚNE

E

K = G

Wykonaj obliczenia, a dowiesz się, jakimi kolorami Ekunia i Sortuś muszą pomalować tęczę nad czystym i wysprzątanym lasem

$24 - 14 = \square$

$25 : 5 = \square$

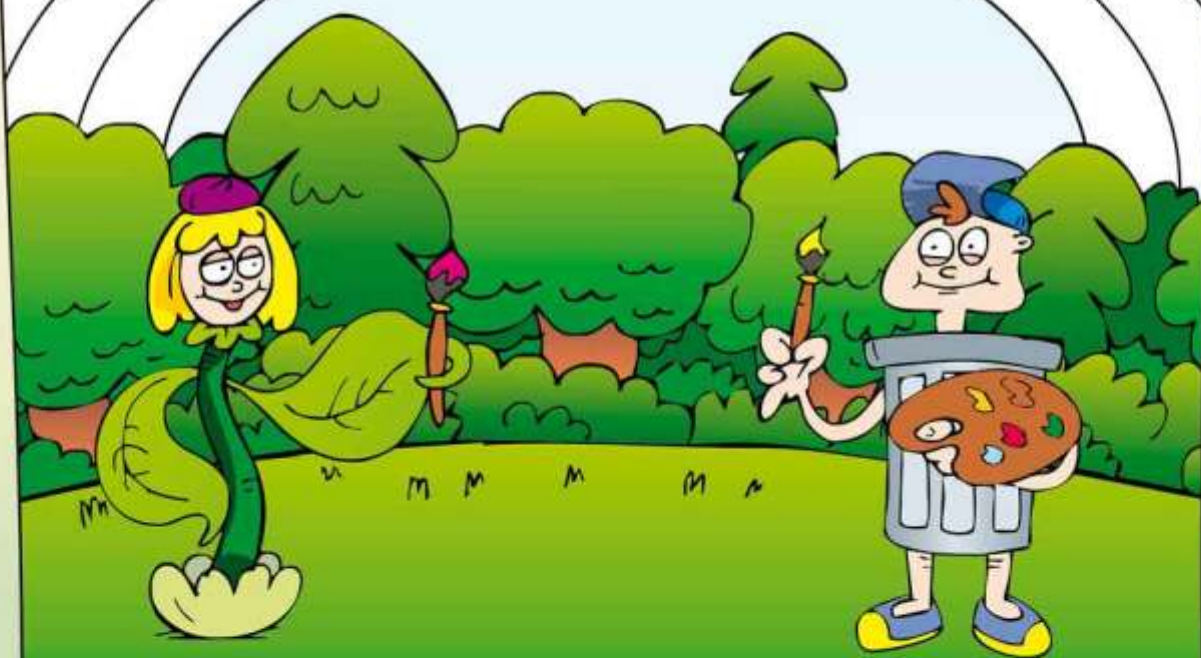
$21 : 7 = \square$

$16 : 2 = \square$

$3 \times 3 = \square$

$8 - 4 = \square$

$30 : 5 = \square$

Wynik:

10 - CZERWONY

6 - FIOLETOWY

3 - ŻÓŁTY

9 - NIEBIESKI

5 - POMARAŃCZOWY

8 - ZIELONY

4 - GRANATOWY

CZY WIESZ, ŻE...?

• Plastikowe opakowania zanieczyszczają nasz świat nawet przez **300 lat!**

• Wszystkie odpady, małe czy duże, gdy leżą w lesie **szkodzą naturze!**

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Rozwiąż
krzyżówkę
i odczytaj
hasło!

1. WYŁĄCZAMY, GDY WYCHODZIMY Z POKOJU
2. ODDAWANY DO SKUPU ZŁOMU
3. Z NIEGO ROBIONY JEST ZESZYT
4. PRZETERMINOWANE ODDAJEMY DO APTEKI
5. PONOWNE PRZETWARZANIE ODPADÓW
6. ZUŻYTYCH NIE WOLNO WYRZUCAĆ DO ZWYKŁEGO POJEMNIKA

ZADANIA DO ROZWIĄZANIA!

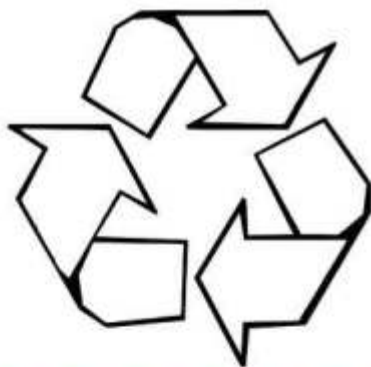

Uzupełnij zdania:

1. SEGREGUJ I WYRZUCAJ DO ODPOWIEDNICH
2. KUPUJ NAPOJE W BUTELKACH, ZAMIAST W
3. IDĄC NA ZAKUPY, ZABIERZ, NIE BĘDZIESZ POTRZEBOWAŁ

EKO-TORBĘ • ŚMIECI • PLASTIKOWYCH • REKLAMÓWKI
• POJEMNIKÓW • SZKLANYCH

Pokoloruj tylko ten obrazek, który przedstawia znak mówiący, że opakowanie można ponownie przetworzyć.

Wykreśl wszystkie litery **B, a odczytasz hasło.**

B	R	A	B	Z	E	B	M	B	C	H	B	R	O
B	Ń	M	Y	B	Ś	R	O	B	D	O	B	W	I
S	K	B	O										

Tu wpisz hasło:

**Uzupełnij
wyrazy brakującymi
literami!**

(Ź/RZ)
ZU.....YTE BATERIE

(U/Ó)
ŻAR.....WKI

(Ź/RZ)
STARE KSIĄ.....KI

(Ź/RZ)
WY.....UCAMY

(U/Ó)
B.....TELKI

(U/Ó)
TEKT.....RA

(Ź/RZ)
P.....ETERMINOWANE LEKI

(U/Ó) (Ź/RZ)
B.....TELKA PO OLEJU SPO.....YWCZYM

(U/Ó)
P.....SZKI PO KONSERWACH

(Ź/RZ), (U/Ó)
.....ŁTE POJEMNIKI

(Ź/RZ)
SZKŁOAROODPORNE

(Ź/RZ)
DROBNY ZŁOMELAZNY

(U/Ó)
REKLAM.....WKI

ŚMIECIOWA ZAGADKA

Odczytaj i zapisz zaszyfrowane hasło.

SZYFR

													
K	C	O	H	E	A	N	D	I	Z	L	P	M	Ś

My zasady mądre znamy,
 więc codziennie świat sprzątamy.
 Chętnie dorosłym pomagamy,
 śmieci odpowiedzialnie wyrzucamy.
 Każdy, kto je segreguje
 na pochwałę zasługuje.
 Ziemia to nie wysypisko!
 Sortujemy śmieci, by dookoła
 było czysto!

**Połącz odpady z odpowiednim dla nich miejscem.
Rysuj po liniach, używając różnych kolorów.**

**PUNKT
SKUPU
METALU**

**SKUP
MAKULATURY**

**ZIELONY
POJEMNIK**

**PUNKT
PEK**

CZY WIBSZ, ŻE...?

**Śmieci pozostawione w lesie nie tylko
szpecą, ale szkodzą środowisku,
bo woda deszczowa przesiąka przez
nie do gleby i wód gruntowych.
Czy chciałbyś pić taką wodę?**

CZY WIESZ, ŻE...?

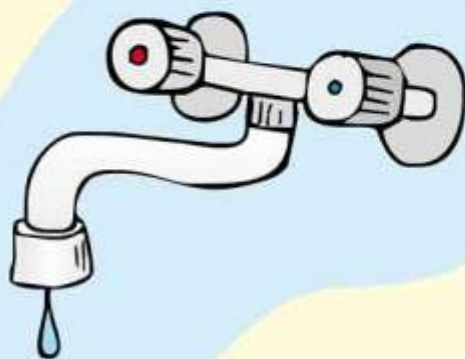

Miejsce baterii nie jest w śmietniku, tylko w specjalnie oznaczonym pojemniku!

**Warto wybierać opakowanie, które wiele razy użyte zostanie.
Kupuj soki wszelkie nie w kartonie, lecz w butelce.**

**Woda naszym skarbem, o tym pamiętajcie.
W łazience dokładnie krany zakręcajcie.**

CO RADZI SORTUŚ?

W puste kwadraty wpisz wynik. Odszukaj odpowiadającą mu sylabę na wózku Sortusia i wpisz w drugi kwadrat. Odczytaj hasło i wpisz je w odpowiednią rubrykę.

$15 : 3 =$

5	ZBIE
---	------

$4 \times 2 =$

--	--

$24 : 8 =$

--	--

$8 + 7 =$

--	--

$3 \times 4 =$

--	--

$30 - 13 =$

--	--

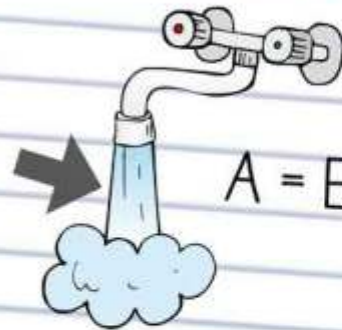
$18 : 2 =$

--	--

TU WPISZ HASŁO:

.....

ODCZYTAJ REBUS

A = E

APKA = EDZAJ

TU WPISZ ROZWIĄZANIE:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ZAGADKI!
Wytnij i wklej prawidłową
odповідź!

**Służy do picia,
Służy do mycia.
Bez niej na Ziemi
Nie byłoby życia.**

**Przeterminowane
zanosimy zawsze
do apteki.**

**Żółte pojemniki
są na folie i...**

LEKI

WODA

PLASTIKI

**Pokoloruj „okienko”
przy prawidłowej odpowiedzi.
Odczytaj hasło i wpisz
poniżej.**

1. Do niebieskich pojemników wrzucamy gazety, książki, zeszyty, kartony
2. Przeciętny obywatel Polski produkuje około 300 kg odpadów na rok
3. Do białych pojemników wrzucamy żarówki, lustra, kryształy
4. Recykling to powtórne przetwarzanie odpadów
5. Do zielonych pojemników wrzucamy słoiki i szklane butelki
6. Wysypisko to miejsce wywozu odpadów komunalnych
7. Baterie wyrzucamy do pojemników na elektrośmieci
8. Makulatury nie można przerobić na papier

Prawda	Falsz
PO	TO
TRA	NIE
MY	FISZ
SOR	ŻÓŁ
TO	TY
WAĆ	PO
ŚMIE	JE
MNIK	CI

TU WPISZ HASŁO:

.....

Tu posmaruj klejem

Tu posmaruj klejem

Tu posmaruj klejem

CZY WIBSZ, ŻE...?

- Palenie odpadów w domowych piecach jest **nielegalne i szkodliwe!**
- **Efekt cieplarniany** jest skutkiem gromadzenia się w atmosferze gazów - głównie dwutlenku węgla, które „zatrzymują” ciepło. Powoduje to nadmierne ocieplenie klimatu, do którego między innymi przyczynia się człowiek, nie dbając o środowisko.

Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.
Dowiesz się, co radzi Ekunia!

SEGREGUJ
.....

DBAJ
O

OSZCZĘDZAJ
.....

ZBIERAJ
.....

NIE PAL
.....

ŚMIECI

ENERGIE

ODPADY

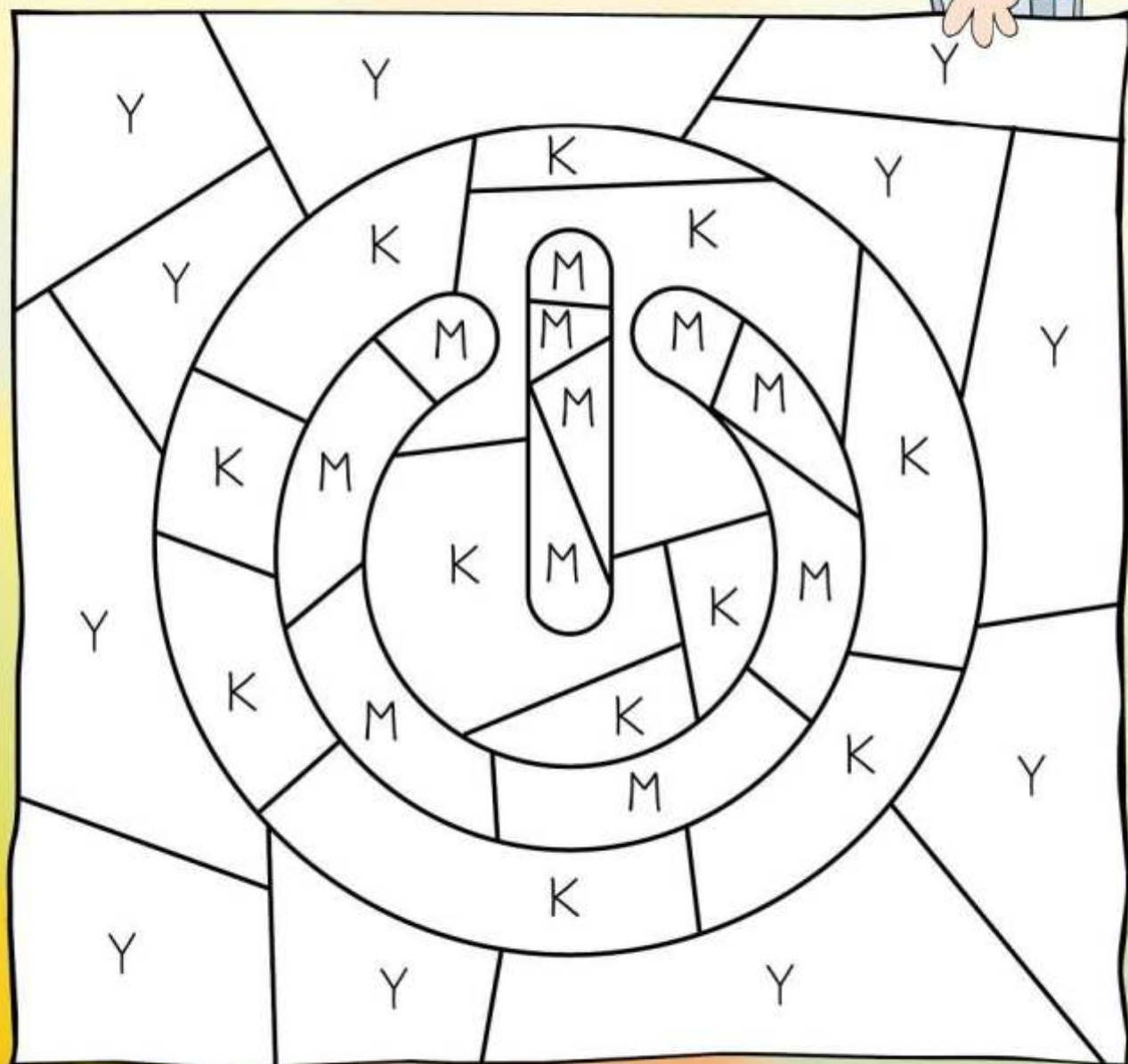
MAKULATURE

ŚRODOWISKO

**Pokoloruj
obrazek, a dowiesz się, jak
wygląda rysunek przycisku
„STAND-BY”, który oznacza, że
urządzenie jest w stanie czuwania
i pobiera prąd.**

Y - ŻÓŁTY K - CZARNY M - CZERWONY

PANIBTAJ!

**Prawie połowa energii, którą zużywa
telewizor, to prąd pobierany przez
urządzenie w trybie czuwania.**

BKO-TEST!

Wybierz
prawidłową
odповідź!

1. CZY NALEŻY SEGREGOWAĆ
ODPADY?

- A - TAK
- B - NIE
- C - NIE WIEM

2. ZUŻYTE BATERIE:

- A - WRZUCAMY DO KOSZA
- B - WRZUCAMY DO ODPOWIEDNIEGO
POJEMNIKA NA ELEKTROŚMIECI
- C - WRZUCAMY DO NIEBIESKIEGO POJEMNIKA

3. PUSZKI ALUMINIOWE PRZED
WYRZUCENIEM:

- A - ZGNIATAMY
- B - WYRZUCAMY CAŁE
- C - NAPEŁNIAMY PONOWNE

4. PRZECZYTANE CZASOPISMA:

- A - WRZUCAMY DO NIEBIESKIEGO POJEMNIKA
- B - WRZUCAMY DO ŻÓŁTEGO POJEMNIKA
- C - WRZUCAMY DO ZIELONEGO POJEMNIKA

5. NA KOMPOST WYRZUCAMY:

- A - SZKŁO
- B - PLASTIK
- C - RESZTKI Z WARZYW, OWOCÓW,
LIŚCIE, TRAWĘ

6. PLASTIKOWE BUTELKI PO NAPOJACH:

- A - ZGNIATAMY I WRZUCAMY DO
ŻÓŁTEGO POJEMNIKA
- B - WYRZUCAMY W LESIE
- C - SPALAMY W OGNISKU

7. NIE WRZUCAMY DO POJEMNIKA
NA PAPIER:

- A - GAZETY
- B - KARTONOWE PUDEŁKA
- C - REKLAMÓWKI

8. JAK CZĘSTO SEGREGUJESZ ODPADY?

- A - CODZIENNIE
- B - CZASAMI
- C - NIGDY

9. POJEMNIK NA SZKLANE
ODPADY MA KOLOR:

- A - ŻÓŁTY
- B - ZIELONY
- C - BRĄZOWY

10. PRZETERMINOWANE LEKI:

- A - WRZUCAMY DO KOSZA NA ŚMIECI
- B - WRZUCAMY DO ŻÓŁTEGO POJEMNIKA
- C - ZANOSIMY DO SPECJALNYCH POJEMNIKÓW
W APTECE

BKO-TEST!

Odpowiedzi!

1. A - 2 2. A - 0 3. A - 2 4. A - 2 5. A - 0
B - 0 B - 2 B - 0 B - 0 B - 0
C - 0 C - 0 C - 0 C - 0 C - 2
6. A - 2 7. A - 0 8. A - 2 9. A - 0 10. A - 0
B - 0 B - 0 B - 1 B - 2 B - 0
C - 0 C - 2 C - 0 C - 0 C - 2

20 - 18 pkt • GRATULACJE! Jesteś przyjacielem ziemi. Wiesz, jak o nią dbać i chronić nasze środowisko!

17 - 10 pkt • Postaraj się odpowiedzialniej postępować z odpadami i lepiej dbać o środowisko!

Poniżej 10 pkt • TOTALNA KLAPA! Przemyśl i zmień swoje postępowanie!

Wytnij, pomieszaj i dopasuj

Wytnij karty, rozetnij według wzoru, pomieszaj i dopasuj. Jeśli nie czujesz się pewnie z nożyczkami - poproś dorosłą osobę!

Wytnij, pomieszaj i dopasuj

Wytnij karty, rozetnij według wzoru, pomieszaj i dopasuj. Jeśli nie czujesz się pewnie z nożyczkami - poproś dorosłą osobę!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

WYTNIJI!
POMIESZAJI!
DOPASUJI!

Związek Gmin Krajny:
Gmina Miasto Złotów • Gmina Lipka • Gmina Zakrzewo
Gmina Tarnówka • Gmina Złotów • Miasto i Gmina Łobżenica

Dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Poznaniu